

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Observatio vana.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

O.

Obediencia.

Obediendum non est Superiori, cum est certum præcipi malum; in dubio autem an malum sit, excusat obedientia credentem licere obedire. De hac Tolet 1. de 7. prec. mort. c. 14. usque ad 22. vide Nav. c. 23. n. 38. Syl. obediencia n. 2.

Mortale est, nolle obedire in re gravi, sine causa, aut nolle aliquid facere, quia jubetur: est enim id contemnere superiorem. Quidam tamen putant, famulos non teneri obedire sub peccato mortali, ex vi præcisa obedientiæ, id quod probabile est. Nav. l. c. n. 36. Syl. l. c. n. 1. Tol. c. 19. n. 5.

Non tenetur obedire, qui credit Superiorem per errorem præcipere, & si veritatem sciret, non fuisse præcepturum; & quidem per edictum generale non intendunt Superiores obligare, cum damno gravi Nav. 38. n. 38. Tol. n. 5.

Oblatio.

Obligat consuetudo aliquid offerendi in Ecclesia, si per devotionem liberam fiat; sufficit vero, cum obligat, majorem partem populi offerre. Vid. Fum. oblatio n. 3.

Oblata celebranti in Ecclesia, cedunt Rectori, itemque quæ offeruntur Ecclesiis diuisionis ejus. Fum. l. c. n. 4.

Obses.

Vid. v. Bellum.

Obsidem dare potest Papa clericum, vel religiosum, & Abbas monachum, pro monasterii utilitate, Vid. Syl. v. r. obser. num. 2.

Observatio vana.

Vide v. Divinatio, Superstitio.

1. Vana observatio contingit, quando ex consideratione alicujus eventus casualis conjicitur aliquid prosperi, vel aduersi. Nomine vana observationis, venit magia, veneficium, male-

maleficium, &c. Est autem vana observatio, superstitio, quae media inutilia ad praestandum vel omittendum aliquid, ad quod illa media nec à Deo, nec à natura virtutem ullam habent, ut contingit, quando quis mediis inutilibus contendit acquirere bona temporalia, ut sanitatem, scientiam &c. aut quando aliquibus verbis intendit alligare daemones illumque includere in annulo, in vase; aut quando quis manu chirographum animalibus noxiis, vel cum ipsis litteris movet, ut illa expellat, &c. *tom. 2. circa primum Decalogi praescriptam, disp. 3. quest. 5. punct. 4. num. 1. & seq.*

2. Vana observatio alia dicitur ars notoria, qua quis credit se consecuturum scientiam absque labore, per quaedam jejunia, orationes, inspectiones figurarum, &c. haec est peccatum mortale; alia observatio sanitatum, qua adhibentur aliqua inania & inutilia, ut verba, signa, &c. ad sanandos morbos hominum, qua ex consideratione alicujus eventus coniectitur quid futurum sit, ut si quis ex eo quod aliquid casu evenit, aliquid sibi prosperi vel adversi promittat, indeque actiones suas moderetur, observans loca, verba, audita, tempora, occursus hominum, aut animalium, &c. & haec observatio est etiam peccatum ex genere suo. *Ibid. n. 4. & seq. item n. 21. & 23.*

3. Petes, an sit licitum uti ea scientia quae semel acquisita fuit ope daemone? Resp. affirmativè, modò conservatio illius non pendeat à daemone. *Ibid. num. 6.*

4. Superstitiosus est effectus ad quem aliqua vana circumstantia adhibetur ut necessaria, & quando is superat activitatem causae naturalis applicatae, ut constare potest exemplo curandi infirmos vulneratos in loco distante; deinde quando effectus fit sine motu locali, ut si quis faciat mensam, aut flumen statim apparere; item quando effectus statim evanescit, & non permanet. *Ibid. n. 8. & 9.*

5. Superstitionem committit adhibens imagines, vel characteres sacris verbis inscriptos, aut signo crucis ut effugiat certa cum fiducia inimicorum manus, vel morbum evitet, &c. nam adhibentur ad hos effectus, ad quos vim non habent. Caveri tamen potest supersticio in hujusmodi scripturis adhibendis, & ad collum ponendis, si nihil falsi vel contra Ecclesiam contineant, si in his nihil reperiatur quo daemones invocentur, si non inscribantur nomina ignota, vel alii characteres praeter signum crucis, si non ponatur spes in modo vel tempore scribendi, si in ipsis non adnotentur verba indicantia

talis morbi, vel mali, vel periculi evitacionem. *Ibid. num.*

10 & 11.
6. Consuetudines colligendi herbas in tali die festo, hauriendi aquam, venam aperiendi animalibus, rescindendi ungues, & similes, sunt tamquam superstitione damnanda, nisi id faciant homines ut se magis excitent ad Deum precandum propter diem Sancto dedicatum, quamquam adhuc sit improbanda hæc consuetudo, cum excedat modum Ecclesie consuetum honorandi Deum vel Sanctos. Committitur quoque superstitione, dum in publicis supplicationibus imago aliquis Sancti projicitur in flumen, ut pluat, aut dum existimatur tot orationes prodesse, & non pauciores: non videtur tamen superstitione ars inveniendi aquam latentem adhibita virga talis vel talis generis, id enim fieri potest naturæ viribus *Ibid. num. 12. & seq.*

7. Non est superstitione, si dum colliguntur aliqua herba, aut curantur morbi, recitantur aliqua orationes, modo hæc nihil vani contineant: neque damnandus est tamquam superstitione usus triginta Missarum S. Gregorii, qui triginta diebus curavit orari pro defunctis, modo aliqua circumstantia vanæ non miscantur. *Ibid. num. 15. & 16.*

8. Damnandus est modus curandi vitæ, gladio, &c. infirmos vulneratos existentes in loco tam distante, ut ex principis philosophiæ, aut activitate causarum, concludatur illum effectum non posse naturaliter à causa tam distante provenire; quia agentia naturalia agunt per contactum formalem, & habent determinatam spheram suæ activitatis. *Ibid. n. 17 & 18.*

Odium.

Vide v. *Charitas.*

ADDITIO.

Officium.

Officium Resp. si viliori detur, non digniori, quidam putant esse mortale, alii sufficere, si detur idoneo. Vid. Val. 10. 3 d. 59. 7 p. 2. de accept. pens. in off. secul. Bannes q. 63. art. 2. prop. fm. ait peccare contra justitiam distributivam dignioribus

non